

بررسی و تحلیل مؤلفه های پست مدرن در

رمان «باغ گمشده» اثر جواد مجابی

نویسندگان:

اکرم برکاتی جریانی

مهدی فرامانی

کبری خلیلی

مصطفی کریمیان بهنمیری

انتشارات هاوژین

بهار ۱۳۹۷

سرشناسه

: اکرم توکلی جویباری، ۱۳۶۳

بررسی و تحلیل مؤلفه های پست مدرن در رمان «باغ

گمشده» اثر جواد مجابی، اکرم توکلی جویباری، مهدی

عنوان و نام پدیدآور

فراهانی، کبری خلیلی، مصطفی کریمیان بهنمیری

مشخصات نشر

: ساری: هاوژین

مشخصات ظاهری

: ۸۰ص رقعی

شابک

: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۱۶-۵۶-۵ ریال، ۱۵۰۰۰۰

وضوح: فهرست نویسی

: فیا

موضوع

: ادبیات فارسی، معاصر

نوع

: ادبیات داستانی، بررسی رمان

شناسه: رده

: مهدی فراهانی، کبری خلیلی، مصطفی کریمیان بهنمیری

بررسی و تحلیل مؤلفه های پست مدرن در رمان «باغ گمشده» اثر جواد مجابی

نویسندگان: اکرم توکلی جویباری، مهدی فراهانی،

کبری خلیلی، مصطفی کریمیان بهنمیری

صفحه آرا: اکرم توکلی جویباری

طرح جلد: اکرم توکلی جویباری

ناشر: هاوژین

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۱۶-۵۶-۵

قیمت: ۱۵۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۳	ادبیات پژوهش
۱۵	اهمیت رمان و داستان
۱۸	ادبیات داستانی
۱۹	تعریف داستان
۲۰	رمان

- ۲۲ ساختار داستان
- ۲۳ طرح (بیرنگ)
- ۲۵ شخصیت
- ۲۸ درونمایه
- ۳۲ روایت کلاسیک، مدرن، و پسامدرن
- ۴۰ تشابهات رمان مدرن و پسامدرن
- ۴۲ پست مدرنیسم
- ۴۷ ویژگی های داستانهای پست مدرن
- ۴۹ شرح ویژگی های داستانهای پست مدرنیسم
- ۴۹ بی نظمی زمانی در روایت رویدادها
- ۵۰ عدم قطعیت

- ۵۰ تناقض
- ۵۱ جابجایی
- ۵۲ عدم انسجام
- ۵۲ فقدان قاعده
- ۵۲ دور باطل
- ۵۳ روایت در رمان «باغ گمشده»
- ۵۵ جذابیت پنهانی «باغ گمشده»
- ۵۶ مؤلفه‌های پست مدرنیسم باغ گمشده
- ۵۸ عدم قطعیت
- ۶۰ عدم انسجام یا از هم گسیختگی:
- ۶۳ شخصیت پردازی و مکانهای داستان باغ گمشده

۶۴ نتیجه‌گیری

۶۹ پیشنهادهای پژوهش

۷۱ منابع

www.ketab.ir

در رمان «باغ کمشد» نویسنده به شرح و بسط سرگذشت باغی می پردازد که روزگاری برای خودش آمد و شدی داشت و به باغ فین کاش شباهت داشت اما در آن زمان به ظن نویسنده چیزی جز چند بوته ی خار در کنار جاده از آن باغ نمانده است.

«فردوس مشرقی» جهانی است که راوی سعی و تلاش در ساختنش دارد. فردوسی که در درون اوست و در جهان بیرون با آدم های زندگی اش امیخته شده. خستگی و کسالت از روزی رگی، اشتباهات، غم ها و دردها، همه و همه را در فردوس مشرقی می یابد. ابتدای داستان با ماجرای میرزا طاهر خاصه تراش روع می شود این شخصیت، شخصیت کلیدی و اصلی داستان است طوری که در همه جای داستان به صورت محسوس و نامحسوس حضور دارد.

راوی را به گذشته می برد در عین اینکه در حال قدم می زند و رو به سوی آینده دارد.

پراکنده گویی هایی که دارد، گاه معترض می شود و شخصیت کلیدی باغ را زیر سوال می برد. گاه هم به مدد این، آن چه را که هست ویران می کند.

در پی سده به مدد مؤلفه های پست مدرن داستان را پیش می برد. از نوعیت به فرا واقعیت می گریزد. شخصیتی متزلزل دارد طوری که این بران را، دیگر شخصیت های داستان هم تسری می دهد. تناقض گویی دارد.

داستان^۱ تصویری است عینی از چشم انداز و برداشت نویسنده از زندگی. هر نویسنده «ذکر و اندیشه ی» معینی را درباره ی زندگی دارد یا نخواهد، برخوردش با زندگی، فلسفه ی زندگی او را مجسم می کند. در ضمن هر نویسنده چون هر کس

^۱ منظور از «داستان» (story)، عنصر اصلی «ادبیات تخیلی» و «ادبیات داستانی» است، بنابراین مسائلی که در این مبحث مورد بررسی قرار می گیرد کل ادبیات نمایشی و داستانی را نیز شامل می شود، از قصه و داستان کوتاه و رمان بگیریم تا نمایشنامه و فیلمنامه و داستان های منظوم و... زیرا «داستان» اساس همه انواع ادبی خلایق است چه روایتی، چه نمایشی.

دیگر، «احساس» به خصوصی از زندگی دارد و این احساس صمیمانه با فکر و اندیشه‌ی او در ارتباط است؛ در واقع افکار و اندیشه‌ها را نمی‌توان از احساسات و عواطف جدا کرد. این افکار و احساسات گاهی به هم آمیخته و پیوسته‌اند و گاه در برابر هم فرار می‌گیرند. از این رو ممکن است نویسنده‌ای قادر نباشد احساسات خود را با افکاری که برایش مهم است، مرتبط کند، اما می‌تواند این احساسات را در تخیل «شخصیت‌ها»^۱ و «عمل یا عمل داستانی»^۲ تشریح و تجربه کند، همین داستان را می‌آفریند. بنابراین:

داستان، نمایش کوششی است که سازگاری افکار و عواطف را موجب می‌شود. نویسنده به طور عام از مردم بهر با نیاز و قابلیت ارائه افکار و احساساتش متمایز است، ارائه افکار و

^۲ Characters

^۳ «عمل یا عمل داستانی» (Action) رشته حوادث و اموری است که به موضوع ادبیات یا ادبیات تخیلی چه مشور و چه منظوم شکل می‌دهد. و این رشته حوادث باهم پیرنگ را به وجود می‌آورند، یا عمل داستانی به معنای داستان اصلی - در اصطلاح سینمایی، خط داستانی، (Story- Line) - نمایشنامه، فیلمنامه، قصه، داستان کوتاه، رمان، منظومه‌های داستانی و غیره است.

احساسات در شکل و صورتی که به مردم بهتر فکر کردن و
چیره شدن بر مشکلات و ارتباط صحیح با یکدیگر را می آموزد.
(میرصادقی، جمال، ۳۳-۳۲: ۱۳۷۶)

در دنیایی که در گذار از مدرن به پست مدرن است و
دریچه‌هایی نو به دیدگاه‌ها و اندیشه‌ها می‌گشاید همه‌ی علوم و
رنگ بشری در معرض تغییر و تحول قرار دارد. ادبیات داستانی
هم از این امر مستثنی نبوده و نیست.

ادبیات پست مدرنیستی مانند اندیشه‌ای پست مدرنیسم نه
نقطه اوج تمدن بشری است و نه واپسین دوره انحطاط تمدن
آن. اصولاً پروسه‌ی اجتماعی به گونه‌ای است که نمی‌توان
جایگاهی را که ناظر اندیشه‌مند و صاحب‌نظر در آن ایستاده
است، رفعت یا ذلت خواند و آنرا «شانه‌ی» آخرین روایت
اضطراب آلود و خودآگاهانه پریشانی و زوال متافیزیکی بشر
خواند، و به آن مرحله پرمردگی و ویرانی اطلاق کرد و مدعی
شد که بشر بعد از این مرحله، حرفی برای گفتن ندارد و علت
را این دانست که همه حرف‌ها قبلاً به وسیله‌ی اسطوره‌ها،
ادیان، احادیث و متفکران گفته شده است. (بی‌نیاز، ۱۳۹۲: ۲۰۳)

انکار حقیقت و نسبی دانستن امور، عدم وجود داشتن واقعیت نهایی در جهان، شک اندیشی و تردیدها و تضادها، بی معنایی جهان و پوچ گرایی، جایگزینی واقعیت‌ها با نموده‌های یا به بارتی بازتولید واقعیت‌ها، تأکید بر کثرت گرایی و چند صدایی، ر جمله سرفصل‌های پست‌مدرنیست است که در ادبیات داستانی هم خودی نشان داده است و به عنوان مؤلفه‌های اساسی و بزرگ‌ترین‌های ادبیات پست‌مدرنیسم بازشمرده می‌شوند.

ادبیات پژوهش

رمان و رمان نویسی بیش از یکصد سال است بخشی از رویدادها و فعالیت‌های ادبی و اجتماعی ما را شکار می‌دهد. نشر هر رمان جدید در محافل ادبی و گاه مراکز رسمی - بازتاب‌هایی را در پی دارد. برخی رمان‌ها حتی در تفکرات اجتماعی محافل شهرنشین و گرنه کتابخوان و اندیشه‌ور تغییراتی ایجاد کرده است.